

Vlaams
Parlement

ingediend op **1787** (2018-2019) – Nr. 2
5 februari 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Elke Wouters en Katrien Schryvers

over het ontwerp van decreet

tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn
en tot wijziging van het decreet
van 30 april 2004 tot oprichting
van het intern verzelfstandigd agentschap
met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin
en het decreet van 12 juli 2013
betreffende de integrale jeugdhulp

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bert Moyaers.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Danielle Godderis-T'Jonck, Lorin Parys, Peter Persyn, Elke Sleurs,
Tine van der Vloet;

Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Martine Taelman;

Bert Moyaers, Freya Van den Bossche;

Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Lies Jans, Manuela Van Werde, Elke Wouters;

Sonja Claes, Dirk de Kort, Jamila Hamddan Lachkar, Tinne Rombouts;

Jo De Ro, Laurence Libert;

Jan Bertels, Bart Van Malderen;

Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

1787 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
2. Algemene bespreking	7
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	12
4. Stemming over het geheel	13
Gebruikte afkortingen	14

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp tijdens haar vergaderingen van 22 en 29 januari 2019.

1. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Jo Vandeurzen* licht toe dat de Vlaamse Regering op 30 november 2018 definitief haar goedkeuring verleende aan het ontwerp van decreet tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Integrale jeugdhulp vormde het startschot voor een geïntegreerde aanpak door alle actoren van de jeugdhulp. Het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp legde hiertoe de basis. Dit ontwerp van wijzigingsdecreet zet een volgende stap in het aanbieden van geïntegreerde hulp, dienstverlening en ondersteuning aan kinderen, jongeren en gezinnen, door het integreren van de werkingsgebieden van de agentschappen Jongerenwelzijn en Kind en Gezin in het vernieuwde agentschap Opgroeien regie. Ook het GES+-aanbod, de observatie- en behandelingscentra en de centra voor ontwikkelingsstoornissen, die thans ressorteren onder het VAPH, worden overgeheveld naar het agentschap Opgroeien regie.

Het agentschap Kind en Gezin wordt aldus door dit ontwerp van decreet hervormd tot het agentschap Opgroeien regie, waar het agentschap Jongerenwelzijn wordt hervormd tot het agentschap Opgroeien door het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot uitvoering van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, waarmee dit onlosmakelijk verbonden is.

Het agentschap Opgroeien regie heeft als kerntaken het budget beheren, en de regie en strategie voeren voor de verschillende deeldomeinen die tot het agentschap behoren: kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, adoptie, pleegzorg, integrale jeugdhulp, jeugddelinquentie, het afgebakende GES+-aanbod, de observatie- en behandelingscentra en de centra voor ontwikkelingsstoornissen ten aanzien van jongeren met een handicap. Het agentschap Opgroeien heeft een uitvoerende taak met betrekking tot het beleid voor pleegzorg, integrale jeugdhulp en jeugddelinquentie.

Er blijven bijgevolg twee verschillende agentschappen bestaan, omdat een fusie van beide agentschappen grote meerkosten met zich mee zou brengen door het verschil in afrekening van de pensioenlasten door beide agentschappen.

Beide agentschappen zullen echter vanuit een eenheid van ondernemingsplan door één leidend ambtenaar en vanuit één directieteam aangestuurd worden, zodat de facto de twee agentschappen als één entiteit optreden, geleid worden en diensten verlenen. Voor beide agentschappen wordt dezelfde administrateur-generaal aangesteld, die wordt bijgestaan door een algemeen directeur in elk agentschap. Bruno Vanobbergen werd aangesteld als een van de algemeen directeurs. De huidige administrateur-generaal van het agentschap Kind en Gezin en de huidige algemeen directeur van het agentschap Kind en Gezin krijgen beide

van ambtswege een nieuw mandaat in hun respectievelijke functies bij het agentschap Opgroeien regie voor een termijn van zes jaar. De mandaten zijn tweemaal hernieuwbaar.

Het ontwerp van wijzigingsdecreet is driedelig opgebouwd. Vooreerst wordt het Fonds Jongerenwelzijn ontbonden. Het Fonds Jongerenwelzijn, een IVA met rechtspersoonlijkheid, belast met de financiering van de taken van het agentschap Jongerenwelzijn, wordt ontbonden en overgedragen aan het agentschap Opgroeien regie. Het agentschap Opgroeien regie neemt het gehele vermogen en takenpakket van het Fonds over. De nadere uitwerking van deze overdracht wordt aan de Vlaamse Regering gedelegeerd. In het tweede deel van dit ontwerp van wijzigingsdecreet worden er verschillende wijzigingen doorgevoerd aan het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Het vernieuwde agentschap Opgroeien regie krijgt naast een nieuwe naam, ook een nieuwe missie. Zo zal het agentschap, samen met zijn partners, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen creëren en een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aanbieden.

Ook wordt de doelgroep van het agentschap vormgegeven. Het agentschap richt zich voor de domeinen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang en de toelagen in het kader van het gezinsbeleid tot alle kinderen, jongeren, aanstaande ouders en gezinnen, rekening houdende met het principe van het proportioneel universalisme. Voor de andere domeinen worden specifieke doelgroepen afgebakend, zoals adoptiekinderen, pleegkinderen of pleeggasten, jongeren die onderworpen zijn aan de maatregelen en sancties bepaald door het ontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1670/1), en jongeren met een (vermoeden van) handicap.

Het agentschap vertrekt bij het uitvoeren van zijn missie en taken vanuit een aantal uitgangspunten:

- respect voor de rechten van het kind, de jongere en zijn gezin;
- respect voor diversiteit;
- optimale ontwikkeling van het kind en de jongere;
- verantwoordelijkheid en mogelijkheden van jongeren en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken;
- het behoud of herstel van de maatschappelijke integratie en de participatie van het kind, de jongeren en zijn gezin aan de samenleving.

Het betreft een samenvoeging van de uitgangspunten en waarden van de huidige agentschappen Kind en Gezin en Jongerenwelzijn, en van het VAPH. Deze uitgangspunten zijn de leidraad of het kompas van de organisatie.

Het ontwerp van decreet bepaalt voor het agentschap Opgroeien regie twee kerntaken en twee taken. Als eerste kerntaak staat het agentschap in voor regie en strategie van de domeinen kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, binnenlandse en interlandelijke adoptie, pleegzorg, integrale jeugdhulp, jeugddelinquentie en het GES+-aanbod, de observatie- en behandelingscentra en de centra voor ontwikkelingsstoornissen, gericht op jongeren met een handicap.

Door regie en strategie voor deze domeinen in één agentschap te voeren, kunnen de doeleinden gerealiseerd worden, en kan een geïntegreerd beleid uitgewerkt en uitgevoerd worden ten aanzien van de gehele doelgroep. Daarnaast beheert het agentschap de financiering aan de doelgroep en subsidieert het de voorzieningen.

Hiertoe behoort niet de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap.

Wat de financiering van de personen en het subsidiëren van de voorzieningen betreft, worden deze taken die op dit moment verdeeld zijn over de agentschappen Kind en Gezin, Jongerenwelzijn en het VAPH geïntegreerd in het agentschap Opgroeien regie. Dat geeft de mogelijkheid om deze processen op elkaar af te stemmen, te uniformiseren en efficiënter te maken.

Naast deze twee kerntaken heeft Opgroeien regie de taak om een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid en een geïntegreerd voorzieningenbeleid te voeren voor de onder haar ressorterende domeinen. Deze taken omvatten onder meer de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van beleid, het voeren en ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek, het opmaken van programmaties, en het erkennen of vergunnen en subsidiëren van voorzieningen. Het is duidelijk dat de mogelijkheid om een geïntegreerd jeugd-, gezins- en voorzieningenbeleid te voeren voor alle domeinen eveneens bijdraagt tot een effectiever en efficiënter beleid en tot een beleid dat zich kan richten tot de volledige doelgroep zonder belemmerd te zijn door het feit dat verschillende agentschappen het beleid moeten voorbereiden en ontwikkelen.

Het agentschap Opgroeien regie behoudt de uitvoerende taken inzake preventieve gezinsondersteuning, waaronder het informeren van gezinnen en toekomstige ouders over gezondheid, ontwikkeling en opvoeding, het opvolgen en signaleren van risico's inzake gezondheid, ontwikkeling en opvoeding van kinderen, de preventieve gezondheidszorg voor het jonge kind, en de ondersteuning van gezinnen en toekomstige ouders met specifieke behoeften inzake gezondheid, ontwikkeling en opvoeding. Dat betekent dat de regioteamleden (regioverpleegkundigen en gezinsondersteuners) blijven functioneren vanuit het agentschap Opgroeien regie.

Daarnaast omschrijft het ontwerp van decreet de taak inzake de ondersteuning van kinderen en jongeren met een handicap die het agentschap voortaan zal opnemen met betrekking tot het GES+-aanbod, de observatie- en behandelingscentra en de centra voor ontwikkelingsstoornissen, waaronder het vaststellen van de criteria om de doelgroep af te bakenen, de indicatiestelling en toewijzing organiseren, de toeleiding naar niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en het voeren van een voorzieningenbeleid. Hiervoor wordt een nieuw artikel 7/2 ingevoegd in het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Ook wordt de taak inzake binnenlandse en interlandelijke adoptie, naast de reeds eerder genoemde kerntaken en taken van het agentschap, verduidelijkt. Zo treedt het agentschap op als Centrale Autoriteit, het ontwikkelt en voert een geïntegreerd beleid inzake adoptie, het volgt de adoptieprocedure op, en het faciliteert en houdt toezicht op de samenwerking met herkomstlanden in het kader van interlandelijke adoptie. Hiervoor wordt een nieuw artikel 7/3 ingevoegd in het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin.

Ten slotte wordt het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp aangepast. Zo worden de ckg's en de VK's ondergebracht onder dit ontwerp van decreet, en worden zij geschrapt uit het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin. Afrondend zegt minister Jo Vandeuren dat de Vlaamse Regering overtuigd is van het belang en de noodzaak van deze hervorming voor de gezinnen.

2. Algemene bespreking

Voor *Katrien Schryvers* past deze fusie in de in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1) aangekondigde afstemming en ontschotting. Om technische redenen komen er twee nieuwe agentschappen, maar met de operatie loopt de beweging naar intersectoraal werken en een integrale aanpak, ingezet met het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, verder. Voor CD&V is dit ontwerp van decreet niet meer dan een logische volgende stap. Door de fusie staat één agentschap in voor de ondersteuning van kinderen, jongeren en gezinnen. Het behartigt alle aspecten die te maken hebben met het welzijn van de doelgroep, van het Groeipakket over preventieve gezinsondersteuning en kinderopvang tot pleegzorg en andere vormen van jeugdhulp, inclusief het jeugddelinquentierecht. Het omvattende agentschap zorgt voor een efficiënte werking, voor een grotere samenhang in beleid, visie en missie, voor betere dienstverlening, en voor duidelijkere informatieverstrekking aan het kind, de jongere en zijn gezin. Ook voor de organisatoren biedt de fusie kansen, onder meer op een betere afstemming van erkennings- en subsidiëringsprocessen. Aansturing door één agentschap leidt automatisch tot een efficiëntere werking en administratieve vereenvoudiging.

Bart Van Malderen beaamt dat een andere aanpak in de jeugdhulp aangekondigd werd in het Vlaams regeerakkoord, maar die verzuchting is niet nieuw want ze werd al in 1998 geuit. Sp.a is het eens met alle doelstellingen in de memorie van toelichting, in essentie meer efficiëntie en een samenhangend beleid. De partij pleitte daar al meermaals voor in alle beleidsdomeinen. Deze fusie biedt daar kansen voor, maar voor een echt geïntegreerd beleid is meer nodig dan een loutere herschikking van administraties.

Een geïntegreerd kind- en jeugdhulpbeleid vergt een integratie van de volledige jeugdhulp zodat alle kinderen, jongeren en gezinnen kunnen rekenen op tijdige en gepaste ondersteuning, ongeacht de hulpvraag. Dat impliceert dat de zogenaamde verkokering in de jeugdhulp weggewerkt wordt en dat de jeugdhulpverlening meer vraaggericht wordt. Vanuit die optiek zijn er systeemfouten in het ontwerp van decreet. Net als de SAR WGG en de SERV mist sp.a een grondige analyse die idealiter aan de basis van elke transitie ligt, in dit geval hoe de organisatie van zorg en ondersteuning de levenskwaliteit en ontwikkelingskansen van kinderen, jongeren en gezinnen kan verhogen; of het samenvoegen van agentschappen daartoe een middel is; en wat een fusie precies betekent voor gebruikers en actoren in de zorg- en welzijnssector. Op basis van die studie kan worden bepaald welke agentschappen er nog nodig zijn voor die dienstverlening.

De fusie op zich is een belangrijke stap voor een meer geïntegreerd beleid. Met de SAR WGG en SERV is sp.a het eens dat voor een echt geïntegreerd beleid voor de volledige doelgroep verdere stappen nodig zijn. Een administratieve fusie zorgt niet voor een coherent beleid of betere dienstverlening. Dat vereist dat de hele jeugdhulp maximaal samengevoegd wordt, en transparant en toegankelijk voor iedereen wordt georganiseerd. Samen met de SAR WGG roept sp.a op om de fusie aan te grijpen voor visieontwikkeling en een herdenking van de volledige jeugdhulp. Een essentieel onderdeel van de visieontwikkeling is de keuze tussen een doelgroepgericht of behoeftegericht beleid. De SAR WGG ziet voor- en nadelen aan beide systemen, maar acht een keuze noodzakelijk voor een coherent beleid. Zal het agentschap een beleid voeren voor jongeren tot 25 jaar in de jeugdhulp, in de pleegzorg, met een handicap, met problemen op school of die een delict gepleegd hebben?

Niet alle administraties, verantwoordelijk voor de verschillende vormen van jeugdhulp, fuseren. CLB's en geestelijke gezondheidszorg blijven buiten schot. Het ware beter geweest om alle actoren gevat door het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp onder te brengen in de nieuwe structuur. Thans blijft het mogelijk om verkokering of parallelle structuren in het leven te roepen.

Een deel van de doelgroep van jongeren met (een vermoeden van) een handicap wordt overgedragen van het VAPH naar het nieuwe agentschap. De aflijning van die doelgroep, alsook wie daarover kan beslissen, blijft onduidelijk. Die schemerzone werkt betwisting en bevoegdheidsproblemen in de hand en ondermijnt de zorgzekerheid. Waarom wordt slechts een deel van de doelgroep overgedragen naar het nieuwe agentschap? Waarom wordt de persoonsvolgende financiering uitdrukkelijk uitgesloten in artikel 9? De SAR WGG dringt aan op het schrappen van die beperking en vindt de financieringswijze geen reden om niet te integreren. In een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid zullen er altijd verschillende financieringswijzen zijn die moeten worden afgestemd.

Volgens het ontwerp van decreet zal er onderzocht worden hoe te evolueren van drie naar één raadgevend comité. Of er behoeftegericht beleid komt, zal die keuze bepalen, wat aantoon dat visievorming een kritische succesfactor is. Het samenvoegen mag niet louter ingegeven worden door budgettaire motieven en efficiëntieoverwegingen. De Vlaamse Regering zal voor het einde van 2019 beslissen. De SAR WGG vraagt de huidige raadgevende comités erbij te betrekken, wat sp.a steunt. Voor sp.a is het belangrijk dat in de nieuwe organisatie gebruikers en sociale partners op een gestructureerde wijze betrokken zijn. De SAR WGG toont zich bezorgd dat de brede taakstelling, en de diverse en gespecialiseerde thema's de mogelijkheden tot inbreng uithollen. Er moet ook over gewaakt worden dat de expertise niet verloren gaat.

De aankondiging van de minister in april 2018 was abrupt. Dat is onder meer omdat de Vlaamse Regering duidelijk kiest voor een top-downbenadering, zonder voorafgaande raadpleging van de stakeholders, in tegenstelling tot andere wetgevende initiatieven waaraan een breed participatieproces voorafging. Een vraaggestuurde benadering met een bottom-upaanpak zou volgens sp.a betere resultaten opleveren.

Bart Van Malderen vraagt de minister wat de volgende stappen zijn. Wanneer zal de fusie afgerond zijn? Laat die timing toe om de sector te betrekken bij de uitvoering van de hervorming zodat de administratieve veranderingen leiden tot betere hulpverlening? Hij vindt voorts enkele passages onduidelijk, bijvoorbeeld over de verdeling en de technische aspecten. Uit de memorie van toelichting heeft hij geleerd dat die splitsing nodig is voor de pensioenlasten en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, maar hij waarschuwt voor het risico de ene koker te vervangen door een andere. Hij vraagt met aandrang om de doelstelling van geïntegreerde dienstverlening waar te maken. Welke mechanismen ziet de minister om die doelstelling centraal te stellen?

Het agentschap moet samenwerken met wie zich buigt over andere belangrijke levensdomeinen van kinderen en jongeren, zoals onderwijs, geestelijke gezondheidszorg en andere sectoren. Met de SAR WGG en de SERV vraagt sp.a de samenwerking met de twee expliciet in de in het ontwerp van decreet genoemde domeinen grondig te screenen en op basis daarvan zo nodig de regelgeving aan te passen. Het agentschap moet voorts andere sectoren en partners, maar ook beleidsniveaus als de lokale overheden, actiever betrekken bij het jeugdhulpbeleid. Integrale zorg en ondersteuning van minderjarigen en opvoedingsverantwoordelijken vergt voldoende aandacht voor de brede omgeving waarin deze doelgroep functioneert, en bijgevolg ook voor woonomge-

ving, sport, arbeidsmarkt en huisvesting. Hij informeert hoe de minister samenwerking ziet, en wat hij precies bedoelt met andere sectoren.

Hij herhaalt tot slot zijn appreciatie voor de doelstellingen, maar benadrukt dat het samenbrengen van administraties geen garantie biedt op het bereiken ervan. Hij betreurt met de sector enkele keuzes, onder meer het uitsluiten van bepaalde aspecten van gehandicaptenzorg.

Ook *Lorin Parys* herinnert eraan dat het regeerakkoord fusies aankondigt, waaronder deze. Voor N-VA primeert dat de cliënt er beter van wordt. Een fusie biedt kansen op maar geen garanties tegen verkokering. Gezamenlijke boekhouding, personeelsbeheer of accountmanagement leidt hopelijk tot een efficiëntere organisatie waardoor er tijd en geld vrijkomen voor de cliënt die zorg en ondersteuning nodig heeft. Dat zijn de redenen waarom N-VA tevreden is met de fusie. Ook hij betreurt dat het VAPH slechts gedeeltelijk geïntegreerd wordt in het nieuwe agentschap. De minister kiest daarvoor om de persoonsvolgende financiering niet in het gedrang te brengen, maar daardoor ontstaat er een schemerzone, zoals ook SAR WGG en SERV opmerken. Hoe ziet de minister dat evolueren?

Voorts wil Lorin Parys weten welke stappen de minister zal ondernemen om de raadgevende comités te fuseren. Hij vraagt ervoor te zorgen dat ook de andere actoren in de integrale jeugdhulp zoals onderwijs, CLB's of geestelijke gezondheidszorg mee bijdragen aan het wegwerken van de verkokering. De SAR WGG vraagt om het transitieteam uit te breiden met vertegenwoordigers van stakeholders, zoals gebruikers en lokale besturen. Zal de minister daarmee rekening houden?

Martine Taelman vindt de fusie een goede en logische stap na de invoering van de integrale jeugdhulp. Aansturing door één agentschap bevordert de afstemming van het aanbod en de integraliteit van de jeugdhulp, al biedt ze geen garanties. Daartoe moet er ook nog samengewerkt worden met heel wat belendende actoren, zoals de cgg's. Dat er met twee agentschappen Opgroeien wordt gewerkt, is een spijtige zaak, maar dat is nodig om de meerkosten voor de pensioenen te vermijden. Dat geld kan beter geïnvesteerd worden in de hulpverlening zelf. De kinderopvang blijft bij wat vroeger Kind en Gezin was en de jeugdzorg bij het vroegere agentschap Jongerenwelzijn. Zal dat er niet voor zorgen dat er in geest en cultuur toch twee agentschappen blijven? Wie het ontwerp van decreet leest, kan zich niet van de indruk ontdoen dat Kind en Gezin met de hoofdvogel gaat lopen en het agentschap Jongerenwelzijn met wat rest achterblijft. De Vlaamse Regering bepaalt de datum voor de overdracht van het vermogen van het Fonds Jongerenwelzijn. Is er al een richtdatum?

Namens Groen betreurt *Elke Van den Brandt* dat de fusie voor een nieuwe cesuur zorgt. Dat niet de zorg voor alle jongeren met een handicap onder het nieuwe agentschap valt, zal de integrale werking grondig hinderen. Groen vraagt met aandrang om alle vormen van hulp en ondersteuning aan jongeren, ook de geestelijke gezondheidszorg en de CLB's samen te brengen.

Minister *Jo Vandeurzen* is het met bepaalde observaties, zowel van de meerderheid als van de oppositie, eens. Uiteraard is dit niet het model waarvoor gekozen zou worden als er van een blanco blad gestart kon worden. Beide agentschappen laten bestaan is niet in lijn met de integrale jeugdhulp en het Vlaamse regeerakkoord. Daarbij komt dat de pensionering van een leidend ambtenaar een reflectie over de organisatie stimuleert. Een andere inhoudelijke factor is dat het werkveld aangeeft dat de administratie beter geïntegreerd zou moeten verlopen.

Binnenkort is er een congres over GES+-jongeren. Voor hulp bij dergelijke complexe problemen is het geen goede zaak dat de sector voor personen met een beperking een ander erkenningsarsenaal, normenkader en financieringssysteem heeft dan de sector van de bijzondere jeugdzorg. Ook evoluties in de residentiële zorg zijn motieven voor integratie.

Bij de fusie moet er echter met heel wat hinderende aspecten rekening worden gehouden, zoals de pensioenlast. Om die redenen is er gekozen voor eenheid van leiding op twee poten, één voor het beheer van budgetten, transities met derden en strategische taken, en één voor de operationalisering. Geleidelijk aan zal die opsplitsing concreter worden.

Eens de fusie er is, komt er een uitvoeringsbesluit over de raadgevende comités. Er is al een intersectoraal raadgevend comité. Het raadgevend comité voor Jongerenwelzijn overkoepelt heel wat sectoren, ook partijen die geen deel zullen uitmaken van het nieuwe agentschap zoals CLB's en geestelijke gezondheidszorg.

Dat enkel bepaalde ondersteuningsvormen van het VAPH onder het nieuwe agentschap ressorteren, is omdat de evolutie naar een persoonsvolgende financiering niet mag worden gehypothekeerd. Het zijn de residentiële ondersteuningsvormen met specifieke regelgeving en een evidente interferentie met de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg, die baat hebben bij een geïntegreerde benadering vanuit een instellingsfinancieringsinvalshoek.

Een transitieteam begeleidt de hervorming. Uiteraard verloopt de concretisering in uitvoerig overleg met het terrein. Bepaalde partners zijn onmisbaar in een geïntegreerd kind- en gezinsbeleid. Met Onderwijs wordt er al intens samengewerkt: het Groeipakket en de taken van de CLB's in de (preventieve) gezondheidszorg of in de integrale jeugdhulp. Ook tussen integrale jeugdhulp en geestelijke gezondheidszorg zijn er samenwerkingsinitiatieven, ook met RIZIV-gefinancierde partners, zoals de eerstelijnspsychologische functie voor kinderen en jongeren in de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, of de outreach van de geestelijke gezondheidszorg in jeugdhulpinstellingen. Een geïntegreerd agentschap zal intens samenwerken met die vernoemde partners.

De eerste stap is de interne reorganisatie met als doel een dynamiek naar een verdere en consequentere integratie op gang te brengen. Daarop zal er gekeken worden naar de aanpassing van het regelgevende kader voor het raadgevend comité. Eens het ontwerp van decreet goedgekeurd is, wordt er gewerkt aan een besluit van de Vlaamse Regering over de inkanteling van het fonds tegen 2020.

Minister Jo Vandeuren is ervan overtuigd dat de goedkeuring van deze stap naar integratie een dynamiek op gang zal brengen en vraagt de steun van het Vlaams Parlement voor het ontwerp van decreet en bij het oversteken van de Rubicon. Hij vraagt elkeen die betrokken wordt bij de volgende regeringsvorming zich in te spannen voor een verdere integratie.

Elke Van den Brandt blijft het betreuren dat de minister de Rubicon niet oversteekt maar al na enkele meter een fort bouwt om zich daarin te verschanzen met het argument dat er over enkele jaren enkele meters verder een nieuw fort zal worden opgetrokken. Die stapsgewijze aanpak werkt de veranderingsmoeite op het terrein in de hand. Het zou beter zijn meer tijd te nemen om daarna ineens en grondig te werk te gaan. Dat een leidinggevende weggaat, is geen argument voor haastwerk of de loutere overstap van de ene op de andere opdeling. Ze mist een visie op hoe alle overheidsdiensten die werken voor het kind dienen samen te werken of te integreren. Eigenlijk zeggen de adviesraden net hetzelfde.

Minister *Jo Vandeurzen* wijst erop dat de adviesverleners de fusie een goede stap vinden, hoewel ze liever willen dat ze nog verder ging. Hij citeert: "Binnen dit kader van organisatorische efficiëntie steunt de raad de fusie."

Elke Van den Brandt repliceert dat de kritiek van haastwerk en ondoordachtheid duidelijk in de adviezen staat. Ze hoopt dat de volgende minister de volgende stappen zal nemen.

Voor *Bart Van Malderen* mag de pensionering van een ambtenaar geen motief zijn, maar dat zal hij de minister niet aanwrijven. Het antwoord van de minister bewijst wel dat SERV en SAR WGG gelijk hebben dat de fusie een top-downproces is. De uitspraak van de minister dat de integratie zich gaandeweg zal doorzetten, wijst erop dat ook het vervolg een top-downbenadering wordt. De sector is echter vragende partij voor een bottom-upaanpak, wat ook een goede hulpverlening zou bevorderen. Hoe zal de minister de sector betrekken? De sector wil vooreerst een visie en een doel bepaald zien: opteert men voor een doelgroep- of voor behoeftegerichte benadering? Voor de spreker is de huidige stap niet meer dan pootjebaden in de Rubicon.

Hij kreeg evenmin een antwoord op de vraag hoe de minister denkt te verhinderen dat door de nieuwe tweeledige structuur nieuwe kokers ontstaan. Hij vraagt niet meer dan de garantie dat jongeren, kinderen, ouders en voorzieningen niet zullen botsen op twee sets van regels, inkomensgrenzen, formuleren enzovoort.

Dat CLB's en geestelijke gezondheidszorg betrokken zijn bij het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp maar niet bij dit ontwerp van decreet blijft een vreemde zaak, maar de opdeling van het VAPH is schrijnend. Ook de keuze van wat (niet) overgedragen wordt, houdt geen steek. Persoonsvolgende financiering is niet zo moeilijk dat niemand het kan leren. In tegenstelling tot wat de minister zegt, lijkt dit een bijkomende barrière om persoonsvolgende financiering in te voeren. Door het grootste deel van de residentiële voorzieningen af te splitsen, kunnen ze immers een reservaat vormen waarin niet persoonsvolgend gefinancierd wordt. Dat de huidige meerderheid de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen ad calendas graecas verwijst, is een veeg teken.

Dat verbaast minister *Jo Vandeurzen*. Op het terrein en in de eerste uiteenzetting van Bart Van Malderen hoort hij duidelijk hoe deze fusie als goed wordt omschreven. Hij pleit ervoor om dit te zien als een nieuwe stap naar een geïntegreerde intersectorale aanpak. Een organisatorische ingreep in de eigen werking wordt altijd ingevoerd door de Vlaamse overheid, en bijgevolg top-down. Het agentschap Opgroeien regie krijgt in het ontwerp van decreet de uitdrukkelijke opdracht te zorgen voor één centrale plaats ter ontwikkeling en bewaking van de integrale visie, nodig om bijvoorbeeld GES+-jongeren op een gestroomlijnde wijze te helpen.

Dit ontwerp van decreet heeft niet tot doel de integrale jeugdhulp of het ontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht te vervangen, maar wel ervoor te zorgen dat de overheid zich consequenter organiseert. Hij wijst er voorts op dat de persoonsvolgende financiering levenslang duurt en niet eindigt bij de meerderjarigheid. De minister heeft ervoor gekozen die financieringswijze alle ontwikkelingskansen te geven, en enkel die aspecten met een specifieke regelgeving en aanbodgestuurde financiering over te hevelen. Pas als de persoonsvolgende financiering voldoende geconcretiseerd is, kan er over integratie nagedacht worden. Dat er al een eengemaakte administratie is, kan de volgende Vlaamse Regering ertoe aanmoedigen nieuwe stappen te plannen.

Als de eenheid van leiding en de splitsing van taken, besluiten van de Vlaamse Regering of andere stappen vergen, of als er bijvoorbeeld middelen bijkomen, zullen de belanghebbenden betrokken worden bij beslissingen, zoals ze dat thans ook zijn. Als niet duidelijk was dat het terrein een consequente reorganisatie van de administratie wou, was dit ontwerp van decreet er niet gekomen.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 5

De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 6

Bart Van Malderen vraagt de consequenties van de uitbreiding van de doelgroep tot de leeftijd van 25 jaar te laten doorwerken in de middelen en de capaciteit. Hij wijst meer specifiek op de repercussies voor CAW's en cgg's. Het zal heel wat nieuwe afspraken vergen.

Artikel 6 wordt met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 7 en 8

De artikelen 7 en 8 worden zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 9

Bart Van Malderen blijft betreuren dat de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap uitdrukkelijk uitgesloten wordt uit de kerntaken van het agentschap. Hij vraagt dat te schrappen.

Artikel 9 wordt met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 10 tot en met 25

De artikelen 10 tot en met 25 worden zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 26

Bart Van Malderen hoopt dat twaalf maanden na inwerkingtreding van het ontwerp van decreet voldoende zullen zijn om de bestaande decreten en wetten ermee in overeenstemming te brengen. Zo is er een grondige aanpassing van de VAPH-regelgeving nodig.

Minister *Jo Vandeurzen* repliceert dat niets decreetwijzigingen na die termijn belet.

Artikel 26 wordt met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 27 en 28

De artikelen 27 en 28 worden zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

4. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet wordt met 9 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Bert MOYAERS,
voorzitter

Elke WOUTERS
Katrien SCHRYVERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CAW	centrum algemeen welzijnswerk
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
ckg	centrum voor kinderzorg en gezinsondersteuning
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
GES	gedrags- en emotionele stoornis
IVA	intern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VK	vertrouwenscentrum kindermishandeling